

JANKEN MYRDAL: Medeltidens Åkerbruk. Agrarteknik i Sverige ca. 1000 till 1520. Nordiska Museets Handlingar 105. Borås, 1985. 294 s., ill.

Titlen og omslagets blikfangende gengivelse af et kalkmaleri fra 1437, en pløjescene malet af Johannes Rosenrod i Tensta kirke i Uppland, giver en fin karakteristik af bogens indhold. Janken Myrdal har villet »rekonstruera den verklighet, som utgjordes av det medeltida åkerbruket i dess helhet« (s. 15); og det gør han ved at skrive om bygninger, agerjord og sædsorter, om ard, plov og andre redskaber til jordens bearbejdning, om høst, om tærskning og om korntal. I stramt – næsten skematisk – konstruerede afsnit redegøres for genstande og teknikker, deres funktion, mulige datering og udbredelse, og – som noget meget væsentligt – for det kildemæssige belæg. Det er ikke mindst ved opsporingen og den metodiske og veldisciplinerede bearbejdning af et stort og alsidigt kildemateriale, forfatteren her viser sin styrke. Fremstillingen slutter i et spændende forsøg på at opridse forfatterens opfattelse af agerbruget »som system«, dvs. sammenhængen mellem redskabsformer, teknikker og samfundsformer i almindelighed – vekselvirkningen mellem innovation, geografiske forudsætninger og tradition. Til fremstillingen knytter sig et par ekskursor (bilagor) om specielle kildeproblemer, og vi får en redegørelse for relevante inventarier (med gengivelse af 87 kildesteder) og de sandsynlige proveniensforhold til en serie bevarede middelalderlige regnskaber fra Mälårregionen og hermed også et indblik i regnskabskyndigheden i det middelalderlige Sverige.

Det er agerbruget som produktiv og teknologisk helhed, der er tale om. Landbrugets bierhverv og sammenhænge til social organisation og markedsforhold behandles mindre indgående; og husdyrbruget har Myrdal valgt at give en egen, senere publikation – en betænkelig disposition, hvis man ønsker at betragte landbruget som organisk helhed. Den foreliggende bog fremtræder som et katalog eller inventarium over den aktuelle viden om svensk, middelalderligt landbrug. Ved den overskuelige disposition, redegørelserne for forskningens stade og fremlæggelsen af kildematerialet: lovstof, diplom- og regnskabsmateriale, legende- og anden litteratur, kunstneriske frembringelser (dygtigt udnyttet billedstof) og først som sidst et stort arkæologisk fundmateriale, og ved sine egne velovervejede ræsonnementer har Janken Myrdal skabt en inspirerende håndbog – på højde med de bedste af Nordiska Museets publikationer.

Michael Hertz

Anders Sunesen. Stormand. Teolog. Administrator. Digter. Femten Studier redigeret af STEN EBBESEN for Københavns Universitets Center for europæiske middelalderstudier. København, G.E.C. Gad, 1985. 281 s. + XII fotoplancher. 195,20 kr.

Anledningen til udgivelsen af denne samling af artikler om gamle sager omkring Anders Sunesen er med redaktøren, dr. Sten Ebbesens ord, at Anders Sunesens *Hexaëmeron* nu endelig har fået sin oversætter (*Hexaëmeron gengivet på danske vers* af H. D. Schepele, D.S.L./Gad. København 1985). For at belyse Anders Sunesen og hans samtid er femten dygtige folk omkring det dynamiske københavnske Center for europæiske middelalderstudier gået sammen – måske lidt vel hurtigt –